

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Hordósy Iván*
Cím: *An oroszok második hazája*
Forrás: *Uj Nemzedék*

Osztályozás	
Tárgy	<i>glo. 2</i>
Hely	
Idő	<i>"1921"</i>
Személy	

Bp.
(Hely)

1921. 5. 10
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Közp. nyomt. XX. cs.

Az oroszok második hazája

A pétervári Teater Aquarium Budapestén — Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Szent-Péterrár legelőkelőbb színháza, a Teater Aquarium, minden szombaton este ünnepet rendezett az udvar tiszteletere. Ezeknek az estéknek alaphangját a cigányzenekar adta meg. Számszinten csillogó fekete szépségek álltak ki a színpadra — aztán egyszer az egyik, másszor a másik lépett ki közzük. Az előmelege balalajakát, a sűrű orosz önterát vette kezébe és énekelte: „Kocsis, ne hajtsd a lovakat — nincs nekem már — hova, merre...”, a többiek zümmögtek. Mint nálunk, mikor kiáll a primás a banda elé, s a többi halkabban kíséri: „Befutta az utat a hó...”

A másik nagy nemzetközi fajta, a cigány lelkületének alaphangja megmaradt eredetinek, egynek — a Dunapartján meg a Volgán egyformán. II. Miklós cigányzenekarának csillaga valami Pamina nevű cigány nő volt. Az orosz Cigány Pauna.

Szombaton este ilyenféle ünnepség volt a Vigadóban. A három nagyterem megtelt díszesebbnél díszesebb női ruhákkal és frissen vasalt frakkokkal. Egymásután jöttek: Maloma cári kamarás, az itteni komité elnöke — egy magyaros bajszú, keményléptű tábornok: Glasenap, Wrangel valószínű örököse — már a napokban indul Párisba az ordréért, Ivanov tábornok, Lampe ezredes, az itteni Wrangel megbízott, Prohoroff, gazdag moszkvai gyáros, akinek felesége magyar leány. — Romanovszk, a felesége kecskeméti leány. Nagyon főri megjelenés a Frederik báróné, a festvére Borch gróf — azután egy hajlongó, szakálas emberke — állandóan a szemüvegjével gesztikulál: ez a volt budapesti főkonzu, Priklonszki. Villogó tekintetű, hajlott orru fekete örmény: Madatov herceg. — a divatszalonos báróné, akinél négy évig otthont kapott a fiatal magyar báró Kollerits. Valamennyi antantmisszió képviselői, — köztük a rokonszenyes amerikai Legate. És a magyar mánásvilág előkelőségei.

A keret tehát megvolt a Teater Aquariumhoz.

Egyszerre elült a zaj — csendes pizsgés s a terem közepén hosszú, élénk színű ruhákban, gyöngyökkel, sárga topánokba felvonul a kar. A karmester Szoboleff — a Novaja Vremja munkatársa rendet teremt — a cigányok alkordot adnak s abban a pillanatban, mikor József főherceg Augusztával és a leányával a terembe lép, felhangzik a magyar Himnusz. Tiszán, magyarosan csendül: Isten áldd meg a magyart. Utána néma elfogódottság, alig mer

valaki a székbe nyúl. Vegre elhelyezkedik a társaság.

Bent a hévenyészett kis színpadon újra feláll a kar s az orosz-cári himnuszt, a Bozse cárje... énekli. Ezért most „odahaza” halál jár. Dacosan mondják ki a szokást: Csak azért is. — Két kis gyerek is van az énekkarban.

— Tudom egy kicsi már magyarul! — mondják. Szegények már most kezdik a cigányéletet.

A középső teremben Wenediktov képei — legszebb káztűk a Salome. Büszkén mondogatja: egyéni felfogás, Salomé mindenki a véres János-féjjel festi. En a tett előtt festettem meg. — Különbösen nagy Wilde-barát.

A következő szám az orosz kabaré eredeti sajátossága: a „lyubok”.

Vászonra festett orosz népies alakok — csak a fejük hiányzik. Mikor a függöny szétrebben, négy torzonborz fej bujkál elő a sötétből. A vörös armádiáról meg a vodkaról énekelnek.

Közben virágokat hordanak az asztalok körül — jószagu szegfűk bólintanak innen is, onnan is.

Érdekes kaukázusi tánc következik. Az örmény herceg meg az orosz nő vált kecskeméti leány táncolja. Vadritmusu keleti figurák: az embernek Rjepin képe jut az eszébe — még a világítás is talál. Hirtelen csend lesz, megérkezik a kormányzó. Energikus lépésekkel jön be — mikor a Himnusz felhangzik, katonásan megáll — aztán József főherceg asztalánál foglal helyet.

A másik magyar asszony énekel — orosz románcot — aztán magyarul.

A műsor végén bemutatják a szereplőket. A hölgyek mély bókkal felelnek a kéznnyújtásra, mint valamikor régen, mikor még szabad volt a Bozse cárje.

Aztán kört csinál a társaság, a cigány rázendít s bent a körben megkezdődik az orosz-magyar barátkozás a bosztoniál. Egy csinos orosz tiszt kezdi meg az egyik magyar tábornok pirosarcu leányával.

— A legszebb estém, mióta eljöttem hazuról, — mondja az egyik orosz nő. — Nagyon-nagyon halásak vagyunk. Sehol annyi szeretetre nem találtunk, mint Magyarországon. Valóságos második hazánk.

Emlékeznek. Ki tudja, várhatnak-e még valóságot is az élettől?

Fedorov Péter, az ünnepi költő, magyar verset írt erre az alkalomra. Ezt reméli benne:

Fedeleddsz újra én hazám,
Oroszország, te nagybeteg.”

Hordósy Iván.

kesiővárosi házinymoda 1920